

OPENBARING 1 : 3

Ds. D. Chr. Overduin

dinsdagavond 26 mei 1970

Openbaring 1 : 3

Tekst: Zelig is hij die leest, en zijn zij, die horen de woorden dezer profetie, en die bewaren, hetgeen in dezelve geschreven is; want de tijd is nabij.

THEMA: DE TIJD IS NABIJ

ZALIG DE LEZENDE

ZALIG DE HORENDEN

ZALIG DE BEWARENDEN

Geliefden, er is over het laatste Bijbelboek, Openbaring, al heel wat geschreven en gesproken. Ik denk niet dat er een duizendste gelezen is door ons van wat over dit laatste Bijbelboek geschreven is. En voor zover er over gesproken wordt, zijn het meestal waarheden en teksten die ons allemaal bekend voorkomen.

Door sommigen is het Boek in zijn geheel verklaard, of zij hebben minstens daartoe een poging ondernomen. Anderen achten de moeilijkheden bij de verklaring van zo'n grote aard en omvang, dat zij dit Bijbelboek praktisch niet hebben betrokken in de lering en vermaning van de gemeente. Zij hebben zelfs wel gezegd dat het een Boek was met zeven zegels verzegeld.

Wanneer wij slechts oppervlakkig lezen, dan kunnen wij merken dat dit niet het geval kan zijn. Tot Daniël werd gezegd dat hij de woorden van de profetie moest verzegelen tot de tijd van het einde. Maar tot Johannes is gezegd: "Verzegel de woorden van deze profetie niet".

Wanneer wij aandachtig het eerste gedeelte hebben horen lezen, mag het ons duidelijk zijn dat de bedoeling van dit laatste Bijbelboek, zeker voor de gemeente van de laatste bedeling, van het allergrootste belang is. Hoe heeft Johannes ook in het laatste hoofdstuk van de Openbaring, - wat in sommige opzichten wel lijkt op het eerste

OPENBARING 1 : 3

Schriftgedeelte wat ons is voorgelezen - de grote waarde, het "erbij blijven" bij dat Woord, zonder er af of toe te doen, beklemtoond.

Al is het misschien verklaarbaar dat Luther en Zwingli weinig waarde hebben gehecht aan het laatste Bijbelboek, dat ook Calvijn daarover geen verklaring heeft geschreven om welke reden dan ook, het enigszins te verklaren is dat Luther veel meer waarde hechtte aan de Romeinenbrief dan aan het laatste profetische Boek, de Openbaring, èn de brief van Jakobus, toch waren dat allemaal meningen die gevormd werden door een persoonlijke gedachtegang. En zo'n persoonlijke gedachtegang mag eigenlijk nooit de maatstaf zijn waaraan men het Woord, of een deel van het Woord, van de Heere, beoordeelt.

Het is alweer een hele tijd geleden dat ik de begeerte had om juist bij het boek Openbaring, in de vorm van Bijbellezingen, stil te staan. Maar ik miste eerlijk gezegd de vrijmoedigheid. En bij zoveel pogingen die al ondernomen zijn, zoveel verklaringen die door de tijd zijn achterhaald, kwam het mij voor - en was ik enigszins bevreesd - dat wij het zouden uitleggen als een hoogmoedige poging om het laatste Bijbelboek met elkaar te overdenken. Deze gedachte wilde ik verre van mij werpen, waarom het er tot op dit ogenblik nooit van gekomen is om dit laatste Boek met elkaar te overdenken. Toch heb ik het al die tijd niet van mij af kunnen zetten, zodat wij nu aan dat moment gekomen zijn. En ik weet niet of de Heere ons daarin het leven zou willen sparen, en hoe het verder gaan zal, maar voorlopig was ik van gedachte om toch zeker de brieven aan de gemeenten met elkaar te overdenken, en zo de Heere wil verder.

En dan wensen wij daarbij te gedenken dat het de Heere in de eerste plaats is, Die in alle waarheid leidt. In de tweede plaats: Dat er voor de Schriftuurlijke verklaring van de Openbaring aan Johannes een buitengewone - niet wat bepaalde teksten betreft, die ons bekend voorkomen, die jullie misschien al meerdere malen hebben horen behandelen, maar wat de visioenen betreft - mate van onderzoek nodig is, om Schrift met Schrift te vergelijken vooral wat betreft de profeten Ezechiël en Daniël. En ik hoop ook dat de Heere mij wil geven om dat te mogen doen. Dan zal het ook zeker de moeite waard zijn als de Heere ons enigszins wilde inleiden, ook door het onderzoek van de Schriften, in de boodschap van dit laatste Bijbelboek aan de gemeente van de laatste bedeling.

Boven alles moet gelden dat juist voor ons dit laatste Bijbelboek van zo'n grote betekenis is, omdat wij leven in die tijd waarin die dingen moeten geschieden, die haastig zouden geschieden volgens Johannes. En daarom kan dit Bijbelboek ons leren iets te verstaan van de tijd waarin wij leven, van de gang van het Koninkrijk door deze wereld, en in het bijzonder hoe de kerk van God in de nood van allerlei omstandigheden, door God bewaard en beveiligd wordt. Het zal ons kunnen leren hoe de roem en de prijs samengebundeld wordt in de lofverheffing aangaande het Lam en de drieënige God. En hoe alle goddelozen, en allen die de waarheid hebben gehaat - ook de hel en de dood - de strijd zullen verliezen. Zij zullen geworpen worden in de poel die brandt van vuur en sulfer.

Ik had in gedachte om niet een verklaring van woord tot woord te geven. In de eerste plaats zullen er veel dingen zijn waarvan wij in een duister raadsel zien. Door een

OPENBARING 1 : 3

spiegel in een duistere rede. Ik zal mij ook niet wagen aan de methode die door velen is toegepast, o.a. door Brakel. Die aan de hand van de Openbaring aan Johannes gemeend hebben - ook in de dadelijkheid - te kunnen zeggen wat dít of dàt was. En daarbij is men gekomen in een aanwijzende verklaring: Dit is Mohammed, dat is de Franse revolutie, dat is Nero, en dat is díé, en dat is díé. Persoonlijk ben ik van gedachte dat deze verklaringen geweld doen aan de profetie. Want de Openbaring aan Johannes is een profetisch boek. Wij kunnen daar niet altijd van zeggen: Dat is dít geweest, of dat is dàt geweest. Het vervolgt zichzelf door de loop van de eeuwen en de jaren. Maar niemand is bij machte om van het detail - het kleine onderdeel - te zeggen: Dàt is Mohammed, dàt is Rome, dàt is die, en dàt is die. Daarom zullen wij bij de verklaring een heel andere gedachtegang volgen.

Laten wij dáárop letten, dat het boek Openbaring niet een chronologisch overzicht is. Een overzicht van: In 1901 zal dít, in 1902 zal dàt, in 1910 dàt. Nee, maar dat het als het ware zó is, zoals ik ergens las: Op grote hoogte gezeten lijken de bergtoppen allemaal dicht bij elkaar.

Zo tekent ons de Openbaring van Johannes de afwikkeling van de laatste fase van de geschiedenis van Gods kerk op deze wereld, èn de geschiedenis van de wereld zelf. Maar zij doet dit niet in een bepaalde volgorde. Want het kan bijvoorbeeld best zijn dat Openbaring 18 - als we het naar de tijd zouden gaan uitzoeken - vóór Openbaring 13 ligt. Ik noem maar een voorbeeld, dat in Openbaring 10 ons al een blik gegund wordt op de voleinding, als zijnde geschied. Waarin alle volken al verzameld zijn op de plaats van hun eeuwige bestemming. Dat moet voldoende zijn om er van af te zien, om van hoofdstuk naar hoofdstuk deze dingen in de tijd over te zetten. Want dan krijg je tenslotte dat je openbaringen tekort komt. Want de man die twee- of driehonderd jaar geleden leefde wist nog niet van de eerste en tweede wereldoorlog. Die wist niet van Hitler, en van al die machten en krachten die in de jongste geschiedenis tot openbaring zijn gekomen. Hij was misschien al genaderd tot aan het einde van de geschiedenis, - dat hij het hele Openbaringboek verklaard had, tot en met de tijd waarin hij leefde - terwijl nog vele dingen moesten geschieden.

Anderen hebben gezegd: Het heeft helemaal niets te maken met het toekomstige. Het heeft alleen betrekking op de omstandigheden in tijd dat Johannes leefde, toen hij de Openbaring heeft opgetekend. Dat is ook onzin. Want wij lezen dat hij op moet tekenen hetgeen 'na deze' geschieden moet.

Daarom, ik wil niet verder in dit inleidend woord daarop ingaan. Het zou misschien te verwarrend werken, en dat is ook niet goed. Maar laten wij trachten in alle eenvoudigheid díé dingen daaruit te mogen leren, die voor ons persoonlijk èn in het midden van de gemeente tot nuttigheid zouden mogen zijn.

Als wij dan het verband hebben samengevat in het derde vers, dan hebben wij horen lezen dat het niet de Openbaring van Johannes is, maar de Openbaring van Jezus Christus, die God Hem gegeven heeft.

U zult zeggen: "Hij is toch de waarachtige God. Hij weet toch alle dingen? Heeft Hij dan een openbaring nodig van de Vader, van de Vader en de Heilige Geest?" In die zin niet. Maar het gaat hier over de Middelaar Gods èn der mensen. Die niet alleen God, maar

OPENBARING 1 : 3

ook waarachtig en rechtvaardig Mens geworden is. En Wiens vlees wij in de hemel hebben tot een zeker pand. Als er dus sprake is van de Openbaring van Jezus Christus, die de Vader Hem door de Heilige Geest gegeven heeft, dan wil dat niet zeggen dat Hij niet alwetend zou zijn naar Zijn Goddelijke natuur. Maar dat Hij die openbaring heeft gekregen als Borg en Middelaar van Zijn kerk. Als Diegene, die tussen Zijn kerk en de Vader staat als het Lam dat geslacht is. En in die zin is het de Openbaring van Jezus Christus, die God de Vader door de Heilige Geest Hem gegeven heeft, omdat Hij daartoe verordineerd was. Omdat dat ook behoort - de gang van de wereldgeschiedenis en de gang van de kerk - tot het werk van de Zoon van God. Want de Vader heeft alle dingen in Zijn hand gegeven, alle koninkrijken der aarde, opdat Hij daarover zou regeren. Dan is het daaruit al duidelijk dat wij dit Bijbelboek nooit kunnen beschouwen als iets wat verzegeld is, en waar wij niet naar hoeven te zien.

Want als het een openbaring is die God de Vader door de Geest aan Jezus Christus gegeven heeft, dan betekent dat: Hij heeft die openbaring gegeven aan de Koning van de kerk. Aan de Middelaar Gods en der mensen. Aan Sions gezalfde Koning. En de Vader geeft het aan de Zoon als Middelaar, opdat Hij het doorgeeft aan Zijn lichaam, Zijn kerk.

Met eerbied gesproken, die openbaring had de Zoon dus voor Zichzelf niet nodig, om daarin te onderzoeken en te doorzoeken. Maar Hij kreeg die openbaring van Hem uit Wien alle dingen zijn, opdat Hij die in Zijn gemeente zal doen leven. Opdat die openbaring in Zijn gemeente haar doel zal bereiken. Tot nuttige lering of vertroosting, tot onderwijzing en vermaning.

Ik zou haast zeggen, we komen tot een tegengestelde gedachte. Van dit boek geldt juist: Zalig is hij die dit leest. Want dit woord - zalig is hij die leest - kunnen wij toepassen op het hele Woord, maar inzonderheid op dit laatste Bijbelboek. Want het is een openbaring die de Vader gaf aan die allerdiërbaarste Koning van de kerk en van Zijn volk. En Hij heeft die openbaring gekregen om daar Zijn kerk in te weiden als schapen. Om ze daarin te onderwijzen.

Dus het zij verre van ons om in een poging van vermetelheid dingen te doorzoeken die wij niet kunnen verstaan, maar alleen om aandachtig te luisteren naar wat de Heere Jezus Christus tot ons te zeggen heeft. En als dit Boek niet nodig was geweest, dan had het zeker niet in de Bijbel gestaan. Dan had het niet behoord tot de heilige Boeken.

De Openbaring van de Zaligmaker, die door de Vader gezalfd is. Dat is het herkenningsteken. Het gaat hier niet over een verzinsel. Het gaat hier niet over een uitdenksel zoals vele modernen dat hebben gedacht, óók wat de ouden betreft, die zo weinig waarde in dit Boek hebben gezien.

Nee, het gaat over een Goddelijke openbaring, waar alle menselijke aanvallen op te pletter moeten lopen. Hoe iemand het ook keert of draait, maar dit laatste Bijbelboek is Gòds openbaring aan Christus. Daarom is dat de sleutel, het is de Openbaring van die dierbare Gezalfde van de Vader, Die gekomen is om zondaren zalig te maken. Dat de draad door het hele Boek heen. Temidden van oordelen en ontzaggelijke rampen die ons beschreven worden, loopt de gouden draad: Die ons Gode gekocht heeft met Zijn diërbare bloed, en die ons gemaakt heeft tot koningen en priesters van onze God en Zijn Christus.

OPENBARING 1 : 3

O hoe troostrijk, het is geen openbaring van de satan. Het is niet de openbaring van de mens der zonde. Maar het is de openbaring die de Vader gegeven heeft aan de Zaligmaker van zondaren.

En waarom gaf Hij hem?

Om Zijn dienstknechten te tonen. Johannes gebruikt het woord 'dienstknechten' omdat dit Boek niet alleen aan Johannes gegeven werd, maar juist omdat het doorgegeven zal worden in het midden van de gemeente. Want dit Boek toont de dingen die haast geschieden moeten. De dingen die haastende zijn.

Dit Boek knoopt aan op het verleden, èn in het heden waar de apostel Johannes zich bevindt. Maar meer nog, het grijpt over het heden heen naar het toekomstige. En dit Boek wil niet stellen - door te zeggen: "Die haast geschieden moeten" - dat na duizend jaar de vervulling van deze dingen een aanvang zullen nemen. Nee, maar dat deze dingen op gang gekomen zijn, toen. Opdat ook de kerk uit de dagen van Johannes al vertroost zou worden met de inhoud van dit Bijbelboek.

Dit Boek vat dus de dingen die komende zijn samen, en zij trekt daarin tevens de lessen uit het verleden. Zij troostte één in het heden, en nú in het heden, in de tijd waarin wij leven.

Wij merken dat de Vader de openbaring gegeven heeft aan de Heere Jezus. De Heere Jezus heeft haar doorgegeven aan een engel. Die heeft hij gezonden om deze openbaring aan Johannes mee te delen. En Johannes is degene die haar mee moet delen aan de gemeente. Wij vinden daarin dus deze openbaringslijn: Van de Vader door de Geest aan de Zoon, door de engel aan Johannes tot de gemeente. Zó wilde God in Zijn grote wijsheid deze openbaring langs deze weg tot ons doen komen, zodat zij heden voor ons ligt. Hij heeft Zijn dienstknecht Johannes te kennen gegeven, door de engel.

Johannes.

Dat wordt door velen aangevochten. Alsof hij niet de apostel zou zijn, maar een andere Johannes. Want velen zeggen: "Hij noemt de naam 'apostel' niet". Anderen schrijven: De grondtekst van dit laatste Bijbelboek is niet te vergelijken met de grondtekst van het Evangelie van Johannes en de brieven.

Het is geschreven in een slordige taal. En al heel spoedig merkten kerkvaders op, dat er zelfs taalfouten in gevonden werden, vol met Hebreeuwse zinswendingen. Maar ach, wat wil dat alles zeggen? Het is ons duidelijk, dat juist de aanduiding 'de dienstknecht, en die ook uw mededienstknecht ben' genoeg is om te bewijzen dat Johannes wèl de apostel Johannes geweest is.

Het is Johannes, de apostel der liefde, die dit Boek geschreven heeft. Want niemand, uit de gewijde of ongewijde geschiedenis, is bekend met die naam. Toen hij schreef: De dienstknecht Johannes, konden al de gemeenten daaruit onmiddellijk verstaan, zonder nadere aanduiding, dat het natuurlijk de apostel Johannes was.

Hij heeft deze openbaring gekregen toen hij verbannen was, onder de toenmalige keizer van Rome, Domitianus, in het laatst van zijn regeringstijd. Ongeveer in het jaar 95 of 96. Dat is al een hele tijd na de geboorte van Christus. Maar als wij bedenken dat de

OPENBARING 1 : 3

gemeenten waaraan hij schrijft allen al bestonden, - door de zendingsarbeid van de apostelen, voornamelijk van de apostel Paulus en anderen, en dat deze gemeenten zelfs al een behoorlijk aantal jaren gevestigd waren, dat er ook allerlei ketterijen en moeilijkheden in de gemeenten geweest zijn - dan pleit dit er heel sterk voor dat de ongewijde geschiedenis de tijd waarin dit boek geschreven is, ongeveer stelt in het jaar 95 of 96.

Johannes was verbannen. Een veel gebruikte methode in de dagen van Domitianus. Hij was verbannen naar een in die dagen bekend verbanningsoord, het eiland Patmos. Een betrekkelijk klein eiland, zo'n 16 kilometer lang, op het breedste punt hoogstens 10 kilometer breed. Een eiland met veel rotsen en de zee er rondom heen.

En hij heeft het woord mogen horen dat de Zoon getuigt door Zijn engel, en wat hij ook getuigt. Het getuigenis van Jezus Christus, en alles wat hij gezien heeft. Hier moeten dus alle verklaringen, die naar de menselijke factor zoeken in het Boek van Johannes, die naar een menselijke achtergrond zoeken, wijken. Want Johannes heeft geschreven 'hetgeen hij heeft gezien!' in de visioenen. Hij heeft geschreven wat zijn ogen duidelijk hebben onderscheiden. De Geest Zelf heeft er getuigenis van gegeven, dat het de waarachtige en volkomen waarheid is. En Hij heeft een 'wee' uitgesproken over een ieder die afdoet of toedoet aan deze woorden. En dan zegt Hij: "Zalig is hij die leest". Dat staat hier in enkelvoud.

"Zalig is hij die leest".

De eerste gedachte was: Zalig de lezende. Waarom is die man zalig? Geliefden, de apostel wil ons hier een blik geven in de gemeente, in de samenkomst van de gelovigen. Daarin spreekt hij ook uit de grote nuttigheid van dit Bijbelboek. Terwijl hij dit boek schrijft, ziet hij door de Geest hoe deze rol verzonden wordt naar de gemeenten van Klein Azië. En dan ziet hij in de geest die gemeenten op de dag van de Heere, als schapjes van die enige Herder Christus, bij elkaar komen, onder veel druk en vervolging. Dan ziet Johannes de voorlezer naar voren komen met de rol, met het epistel, met de brief die de Openbaring van Jezus Christus bevat, die Hij Johannes deed optekenen en doorgeven.

En dan ziet Johannes daarin het eeuwig welbehagen van de drieënige God, als een mensenkind verwaardigd wordt het Woord van God te lezen. Zeker in die dagen, toen één rol zo'n zeldzame kostbaarheid was. Het was toen niet zoals nu, per duizend of per honderd. Hij moest in moeizame arbeid, uren, dagen, maandenlang, worden overgeschreven of getekend. Ze waren niet zo te koop voor tien gulden. Maar er was iets in van de bijzondere zorg van God. En Johannes twijfelt er niet aan, zo overtuigd is hij dat God zijn Zender en Inspirator is, dat terwijl hij de brief schrijft, ziet hij hem al in de handen van de voorlezer van de kudde, die vergaderd is in Klein Azië.

Zalig! Dat wil zeggen: Gelukkig.

Zalig wil zeggen: O benijdenswaardig mens.

Zalig wil zeggen: Die Gij hebt verkoren om die rol in handen te mogen nemen, en om hem voor te lezen aan de gelovigen. Zalig is hij!

Want het gaat hier niet over een romanlezer, niet over een krantenlezer. Het gaat hier

OPENBARING 1 : 3

niet over een lezer van de vaderen. Maar het gaat hier over degene die door God gebracht is in Zijn kudde, en die uitverkoren werd, door middel van de gemeente, om deze brief voor te lezen.

Voorlezen is één van de oudst bekende zaken in de kerk van God. Ik weet wel, er hangt verder niets van af, - ik ben ook wel op genoeg plaatsen geweest waar je zelf moest lezen - maar toch ben ik er nooit voor. Ik zou het liever nooit in onze gemeente ingevoerd zien. Want het is zo oud als de kerk van Christus oud is, de voorlezer. Daarin wordt versymboliseerd dat de prediker niet de man is die het in handen heeft, dat hij een soort leider is. Maar daarmee wordt de eenheid verzinnebeeld van de raad van de gemeente, dat daarin geen meer en geen minder is. En is er dan ooit een treffender zaak, dan dat de kerkeraad met toeziende, regerende en lerende ouderling gezamenlijk de kerk binnentreedt? En dat één van de ambtsdragers het gewichtige werk van het lezen van het Woord van God verricht?

Soms, als mensen verdwaald in de kerk komen, dan merk je gewoon dat ze er om lachen. "O, dat ouderwetse gedoe, de voorlezer". En ach, ik zou er geen gewetenszaak van maken, zo moet je het niet opvatten. Maar toch, ik vind het een schone zaak. Altijd komt dan in mijn herinnering, zalig is hij die leest. Want miljarden mensen hebben nog nooit een stukje Schrift van God in handen gekregen. Die zijn verzonken met hun heidense boeken en geschriften, en de gedachten van God hebben ze nooit geweten.

Daar moet een mens van 's hemelswege bij bepaald worden. Want je voelt, alles wordt een gewoonte in het menselijke leven. Die hun eerste liefde verlaten hebben, is niet alleen een zaak van toen, maar ook van nu, dat kun je merken. Alles wat in onze verdorven gewoontenatuur terecht komt, daar is de glans vanaf. Daar is de luister af. Het is nodig dat je erbij bepaald wordt, er in onderwezen wordt. Want daarom is het onderwijs zo nodig, ook voor de kinderen. Dat ze verstaan mogen dat alle dingen niet zomaar een aardigheidje van de kerk zijn. Maar daar zit het Woord van God achter.

Ik ben eens ergens geweest waar een man een vers oplas uit het Woord. Het eerste vers. En terwijl hij het las greep het mij zo aan. Het eeuwige wonder, toen die man begon te lezen:

'O God, mijn God, Gij aller vorsten Heer,
ik zing verheugd Uw grote Naam ter eer!'

Toen was het net alsof ik een blik in de verte kreeg op de gemeente van God! O, dan heb ik het zelf nodig om erbij bepaald te worden, maar jullie ook allemaal, vooral de kinderen. Daar kunnen we nooit hoog genoeg tegen aan kijken in de kerk, de gemeente van God. Die kunnen we nooit teveel bezoeken. Maar er is ook geen ernstiger waarschuwing, als wij zonder wettige reden het Woord verzuimen. Waarom? Omdat er zoveel onzaligen waren, die niet waren uitverkoren, en die nog nooit een voorlezer hebben gehoord, laat staan een prediker.

Daarom moet je voorzichtig zijn in al die dingen. "Spaar uw voet als gij ten huize uws Gods ingaat". Dat wil niet zeggen, wees spaarzaam met te gaan. Maar denk eraan dat je komt op de plaats waar God aangeroepen wordt. Geliefden, dat er iets mag zijn in het leven: "Die Mij niet volgt, is Mij niet waardig. En die zijn kruis niet opneemt, is mij niet waard. Laat de doden hun doden begraven". Het is ook zo oneerbiedig als voorlezers staan te dreunen en te galmen, dat de mensen er bij in slaap vallen.

OPENBARING 1 : 3

In de tijd van de eerste gemeenten kwam het wel voor dat de voorlezer sprak over het voorgelezene, als er geen herder of leraar was. Dat heeft niets te maken met dat koude, akelige gedoe, zoals dat in honderden gemeentes in ons land gaat. Een pepermuntje en dan slapen. Even nog een keer schrikken bij de tussenzang, en wakker worden als de kerk uitgaat. Dat is heel erg oneerbiedig. En dat is een teken dat de dood in de pot is. Want als er werkelijk mensen zijn die God vreessen, dan weet ik zeker dat God toch zou geven de bediening van Zijn Woord. Maar ze verachten het Woord. Van het ware Woord wil men niets meer weten. En daarom krijgt men ook in die dingen geen uitkomst meer, men kan er zelfs niet meer naar verlangen. Het gaat jaar na jaar maar door.

Maar de apostel kijkt in de gemeente door de Geest van de profetie. En hij omhelst de voorlezer als een broeder, en hij zegt: "Zalig ben je. Zalig jij die dat woord mag lezen". Zalig ben jij, die door de gemeente bent verkoren om een raad te vormen, om opzieners van de gemeente te zijn. Om daarin naast de dienaren van het Woord, het Woord te mogen lezen. Dat is niet iets wat minder is, iets doms of verachtelijks. Daarin is iets groots, iets onuitsprekelijks.

U zegt: "Ja maar die man kan toch niet.....". Nu, het was zo maar geen raffelaar, geen afdreuner, geen onbekeerd mens die daar het Woord stond te mishandelen. Maar de apostel gelooft vast, - en hij ziet het - die daar nu vooraan het Woord mag lezen kan toch geen ongelovige zijn?

In die tijd was het geen aardigheidje om bij de kerk te horen. Op het ogenblik is dat niet zo erg, maar toen ging je echt niet voor je plezier naar de kerk, om nog wat klanten te krijgen of wat vrienden. Want je was als een eenling overgebleven in het midden van de verdrukkingen en verleidingen van deze wereld, en van de verachting. Dus dat veronderstelt dat de kerk toen niet een volkskerk was met een heel dik lidmatenboek, en op zondag twee kerkbanken vol. Daar kan de apostel niet tegen zeggen: "Zalig, hij die leest". Maar hij veronderstelt, en hij weet ook het werk van God de Heilige Geest, God heeft die schapen bij elkaar gebracht. Als je daar naar kijkt kan het hart beklemd worden. Niet om karig van God te denken, maar wat is het dan vaak armoedig. Dat je soms in een dorp of stad nog wel kerken hebt, en toch geen plaats meer waar het Woord naar de mening van de Heilige Geest verkondigd wordt. Zodat je beter thuis kunt blijven om nog wat te lezen in het Woord of in wat daarop gegrond is.

Er kan een tijd - of een plaats - zijn, dat de openbare samenkomsten onder de opperste Koning met de raad van de gemeente, onmogelijk is. Dat alles òf door het modernisme, òf van de eigengerechtigde, eigenwillige godsdienst zo doordrenkt is, dat je zegt: "Ik weet het niet meer, is dit nu nog de leer van de profeten en apostelen, of is dit Mohammedaans?" Dat is droevig.

Zie dan eens dat grote voorrecht, dat Johannes verblijd is als hij zegt: "Gelukkig, driewerf gelukkig is die voorlezer". Die daar die kostbare rol mocht ontvangen en als een dierbaar kleinood meeneemt naar de gemeente. Want die voorlezer staat onder de eed van de drieënige God, dat deze brief gelezen zal worden in het midden van de gemeente.

Hoe gelukkig is deze lezer, want hij is van harte verblijd met een bericht uit de hemel. Met een bericht van de Koning, van de Zaligmaker. Vaak zullen wij deze Zaligmaker

OPENBARING 1 : 3

vinden in dit boek als de Rechter van levenden en doden. Als het Lam dat toornig geworden is, en de volken als pottenbakkersvaten in stukken slaat. Maar voor Hij Zijn gramschap openbaart, en Zijn kastijding over de gemeenten doet gaan, blijft en openbaart Hij Zich toch als de Zaligmaker. Het is een woord van de Koning van de kerk, de Heere Jezus.

Nu, zonder daarover vanuit het verbroken verbond der werken te spreken, - het zij verre van mij - komt uit dit onderwijs " zalig is hij die leest" ook een vermaning, een beschamende les. Dat ook in onze huizen het Woord van de drieënige God, dat Kleinood, zo mishandeld en veracht wordt. Je kunt zeggen: "Ja, maar een mens kan toch niet..." Ik kan het ook niet. Ik kan geen woord van het Woord lezen met innerlijke blijdschap en verheuging. Maar de apostel gaat er van uit: Waar is het om te doen jongens en meisjes? Betekent de kerk voor jou, ik heb er weer zoveel uur opzitten?

Vroeger, als moeder ons 's avonds nog even toe kwam dekken - als je al wat groter was geworden - zei ze: "Heb je nog gelezen?"

"Nee moeder, ik ben het vergeten".

"Zou je dan eerst niet een stukje uit Gods Woord lezen? Je eet en drinkt toch ook voordat je naar bed gaat?" En dan wist ik toen ik groot werd, dat moeder stiller naar buiten keek, en dan legde ze het Bijbeltje een beetje scheef. Dan kon ze precies zien of één van de kinderen eraan aangezet had. Of het kind er in gekeken had.

Dan heb je met een zondaar te doen die er iets van verstaat: Zalig is hij die leest. Want we kunnen zeggen wat we willen, en dat wij grote zondaren zijn, maar dat neemt niet weg dat het vreselijk erg is dat Gods Woord bij ons minder geacht is dan 'niet en ijdelheid'. En dat de Heere zal zeggen: "Gij verachters van Mijn Woord, verdwijn!" Dat is een ernstig oordeel.

De apostel prijst die van Beréa, omdat ze edeler waren dan die in Thessalonica, want zij onderzochten dagelijks de Schriften, of het waar was wat Paulus hen verkondigde. Want dan zullen wij merken, als wij het Woord verachten, dat God Zijn zegen daar niet over kan geven. Zeker niet - ik heb het gelukkig bij ons nog niet gevonden, maar ik heb het op verschillende plaatsen wel gevonden - waar het 's morgens te druk en 's middags te laat is om te lezen.

Ik was eens ergens op visite, het was nog in mijn familie ook, en daar zaten we aan tafel en het Woord werd niet gelezen. Dan is er iets in je hart dat je zegt: "O Heere, zijn wij zo ver afgeweken? Zo ver van het spoor van Uw Getuigenis af? Dat wat gedrenkt is in het bloed, in het eeuwige welbehagen, gedrenkt in het werk van die dierbare Persoon - want het heeft Hem alles gekost om dat Bericht van het eeuwige welbehagen in onze huizen te brengen - zomaar weggedaan wordt?" De apostel zegt: "Een ieder beproeve zichzelf".

Dan moet je niet zeggen: "Ik kan mezelf niet beproeven", want dat weet je heus wel. Ik weet heus wel dat als ik het Woord van God gelezen heb, ik soms na vijf minuten zeg: "Wat heb ik ook weer gelezen?" Maar ik ga er niet mee op pad om dat te vertellen. Daarvan zeg je elke keer weer: "O God wees mij genadig. Want als U doet met mij naar mijn lezen, bidden en preken, ben ik voor eeuwig veroordeeld". Dat geloof je. Daar zeg je niet van: "Zo zijn we nu eenmaal".

Het klaagt de zondaar aan als hij oneerbiedig het Woord leest. Of als hij alles bij elkaar zit te zoeken om een zo kort mogelijk stukje te vinden in Gods Woord om te lezen.

OPENBARING 1 : 3

Daarover bestraft de Heere ons, want wij zijn zotte zondaren. Daarom hebben wij die onderwijzing zo nodig: Zalig is hij die leest.

Dus man of vader, als je God gelooft en je leest Zijn Woord, dan ben je zalig. Dan noemt de apostel je een buitengewoon gelukkig mens. Dan staat op de achtergrond:

'Zo wou Hij met geen volken handelen.

Die moesten Zijn getuigenissen,
en Zijn verbondsgeheimen missen.

Laat dan Zijn lof ten hemel rijzen!'

Dat geldt ook voor vader in huis. Er zijn er nu Bijbels genoeg te koop. De duivel valt daar ook al op aan, om die ook nog te vervalsen en te vernielen en uit de weg te ruimen. Nochtans: Zalig is hij die leest. Die het leest als een brief van de Heere geschreven.

Geliefden, zalig de lezenden.

Dat is ook zo nuttig in de ontdekking. Want daarin mag de zondaar of zondares, door de ontdekking van de Heilige Geest, bakzeil halen. Het is zo'n nuttige oefening in de ontdekking. Om hier voor God te leren bekennen: "Verdoemelijk schepsel dat ik ben, Heere. Vergeef mij al mijn zonden die Uw hoogheid schonden".

Of ben je altijd tevreden over jezelf? Je leest drie keer per dag de Bijbel, en als je naar bed gaat nog een keer. Ben je daarin zo tevreden over jezelf? Of heb je daarin geleerd dat je een Borg en Middelaar nodig hebt, Die ook die schuld van tevredenheid over jezelf verzoent. Die de schuld van dat lezen, bidden, voorlezen, preken, bedekt. Het is nuttig om in deze waarheid onderwezen te worden door de Heere God. Opdat wij zo Zijn Goddelijk recht zouden leren, en voor hovaardij zouden vrezten.

Maar nu zie je die voorlezer daar staan. De apostel doet de deur van de kerk een beetje open en zegt: "Kijk eens naar binnen, daar zitten de mensen". Die denken niet: "O, daar heb je de voorlezer, dan kunnen we nog wel even doorpraten. De voorlezer, we kunnen het versje van de catechisatie voor volgende week wel even leren. De voorlezer, wat een lang hoofdstuk, had het niet wat korter gekund? Hij had het toch wel ergens af kunnen laten breken? De voorlezer, hij mocht wel dit en hij mocht wel dat".

Nee, de apostel ziet ze daar zitten in een nieuwsgierige, heilbegerige spanning, van wat er komen zal in die kleine gemeenschap. Misschien in een huis of op een zolder, of in een kamertje, want er waren genoeg huishuizen in die dagen.

Daar zitten ze op de dag van de Heere. Het kleine lezernaartje vooraan, en daar ziet Johannes het gebeuren: Zalig is hij die leest, en zijn zij die hóren, de woorden van deze profetie! Een bewijs dat dit laatste Boek zo belangrijk is, zo waardevol. Want ze zijn zalig, die de woorden van deze profetie horen.

Zalig de horenden.

Dat wil niet direct zeggen dat je drie klassen in die gemeente hebt. De lezenden, de horenden en de bewarenden. Zeker niet. Want als het goed is, is de lezer een horende, en de horende ook de bewarende. De apostel toont ons hier het werk van de Geest in de harten van de gelovigen.

De lezer is zalig. Die het woord hoort is ook zalig. Wij doen net alsof we rampzalig zijn.

OPENBARING 1 : 3

Alsof ons leven vergald en verbitterd wordt door de kerk en de catechisatie. Maar in de rampzaligheid zal zo'n opstelling eeuwig tegen ons getuigen. De rampzaligheid zal geen anderhalf of twee, of vier uur duren. Daarin is een eeuwige verlating, een nooit meer horen de woorden van de Zaligmaker in troost en genade.

Ik houd niet van overgeestelijkheid, om op grond daarvan de kerk één of twee uur te laten duren. Maar we nemen nu de middelmaat. Wat kan dat zwaar wegen hè? Zo'n uurtje of anderhalf in de week Bijbellezing of een uurtje catechisatie. Je voelt het zelfs aan jezelf, en je merkt het aan je catechisanten. Een vakantie van Juli en Augustus is al niet meer genoeg. De schoolvakanties zijn allemaal gespreid, maar de catechisanten beginnen het liefst in November, en dan hooguit tot Pasen. Dat is toch overal zo? In de zomer hebben we geen tijd, dan is het als een knellend juk. De Geest zegt: "Die oren heeft, die hore wat de Geest tot de gemeenten zegt". Wat komt het uit dat we oren nodig hebben om te horen.

Dan zegt die jongen of dat meisje: "Maar als ik geen oren heb, dan is het toch wel te begrijpen?". Dan zeg ik: "Dan hoor je nog onder Gods Woord te gaan en geen lang gezicht te trekken". Ik zou haast zeggen: - maar ik zeg het helemaal verkeerd - "Dan moet je je verstand gebruiken en zeggen: "Zo lang is het nu ook weer niet". Je kunt daar in een kerk of op de catechisatie toch nooit ruimte voor scheppen? Daar kun je toch nooit aan tegemoet komen? Dat doet het Woord van God toch ook niet?

De jeugd denkt vaak dat het een aardigheidje is. Als de zomervakantie nadert kijken ze je aan of ze willen zeggen: "Volgende week voor het laatst". Het is heus niet erg als er een paar maanden zomervakantie is, zó moet je het niet opvatten. Maar ik voel dat begerige van de satan, die neemt met twee of drie maanden vakantie geen genoegen. Dat moet een half jaar zijn, dat moet acht maanden zijn. Tenslotte nog een maand misschien, om in de vorm van een soort discussieavondje of zo met elkaar te babbelen over allerlei dingetjes.

Zalig zijn zij die horen, de woorden van deze profetie. Dat is heel iets anders. Ik kan het me wel indenken jongens en meisjes, dat we er geen zin in hebben. Ik weet wel wat voor een ellendige mensenkinderen wij zijn. Dat is geen nieuws. In het laatst der dagen gaat die band eraf, die er door de gratie van God eeuwenlang omgelegd is.

U zult misschien zeggen: "Hecht je nu zoveel waarde aan die band? Het komt toch op het hart aan?" Ja, maar die band hield ons onder de middelen waar God het hart door bewerkt! Ik weet heus wel dat een uitwendige kerkgang op zichzelf genomen, nooit een mens dicht bij het Woord van God heeft gebracht. Maar het is zo groot dat God genadig is. Al zit je met niet veel zin in de kerk, dan kan God je toch in één ogenblik de woorden van de profetie doen horen. Je voelt wel aan, als dat weg is, is de zichtbare kerk ook weg.

De ene keer denk je dat het meevalt. De andere keer - als je de stemming van de gezichten leest - denk je wel eens: Heere, waar moet dat toch op uitlopen? Gelukkig niet van allemaal, maar er zijn er - en die weten het wel - waarvan je bij jezelf zegt: "Als we nog een paar jaar verder zijn, wat zal er dan gebeuren?" Dat is het oordeel van de verharding wat over de hele wereld komen zal. Waarom? Omdat we het Woord van God verachten en aan onze eigen ideeën genoeg hebben, en die uitvoeren. Daar moet alles voor wijken. En je hoeft er echt niet op te rekenen dat als je niet meer onder het

OPENBARING 1 : 3

Woord komt, de Heere je op straat wel wat zal laten horen van de woorden van de profetie.

Als je een blinde heiden was - om het zo eens te zeggen - zou je nog een kans hebben dat je bekeerd werd, omdat God groot is van barmhartigheid. Maar als je een vader of moeder hebt, òf iemand die je lief en dierbaar is, die onder het Woord van God verkeert, en je gaat zelf niet, dan moet je maar op niets rekenen dan op eeuwige ondergang. Wat God in Zijn verborgen raad besloten heeft weten wij niet, maar de Heere zegt: "Wie van de weg van het verstand afdwaalt, zal in de gemeente der doden rusten".

Zalig is hij die leest, en zijn zij die horen.

Ben je dan zalig als je in de kerk zit? Nee dat niet. Maar in de kerk geeft God oren. In de kerk heeft God beloofd: Ik wil door de dwaasheid van de prediking werken. "Hoe zullen zij geloven als het hun niet gepredikt wordt?" Dus in de kerk geeft God oren.

Hier bedoelt Johannes: Zalig is hij die door de Heilige Geest verlicht is. Heb ik dan altijd zin? Nee, van mezelf zeg ik: "Ik heb nooit zin, maar ik krijg een hart van die Ander!" Ik mag de nieuwe mens aandoen. Die praat tegen al die oude en vervelende dingen van mijn eigen bestaan in! Dingen die zo lusteloos en koud zijn. Die nieuwe mens zegt: "Ha, een bericht uit 's hemels zalen. Een bericht van de Koning, een brief, dat moet allerbelangrijkst zijn. Hij heeft ons wat te zeggen".

Daarom, zalig zijn zij die horen, de woorden van deze profetie. Dat wil zeggen, die er acht op geven. Die er zó naar horen, zoals eenmaal Lydia de purperverkoopster hoorde naar de woorden van de apostel Paulus.

Dat het zo lang duurt eer de wereld vergaat is een grote verzoeking voor de kerk. Als de wereld eerder was vergaan was het zo erg niet geworden. De mensen vroeger, in Thessalonica, zagen uit naar de wederkomst van onze Heere Jezus Christus.

Maar wat moeten wij constateren? Hoe langer de wereld blijft bestaan, de verdrukkingen en uitwendige vervolgingen wegblijven, hoe meer komt openbaar dat het wonder eruit weg is voor de mens. Het wonder van het bestaan van de kerk van Christus. De mens vindt het heel gewoon, het is een sleur geworden om naar de kerk te gaan. Maar nog wil de Heere God door dat Woord - of de voorlezer het voorleest, of de prediker het zegt - wonen en werken in de gemeente, geeft Hij oren om te horen.

De apostel ziet het ook als een bijzonder geluk en zaligheid om de profetie die in dit Boek geschreven staat, te mogen horen. Niet om daar in de vleselijke zin mee bezig te zijn, zoals ik een oom heb die daar heel diep in gegraven heeft, totdat zijn verstand het begaf. Maar om daarin de troostrijke honing, en de vermanende en kastijdende hand van de Heere te mogen vinden in Zijn gemeente.

Zalig zijn zij die deze profetie horen. Want die deze profetie horen zullen hem ook zeker bewaren. En die leest - dat is enkelvoudig, men had maar één voorlezer - hoort ook. Maar die horen en bewaren zijn allemaal dezelfde. Want die horen bewaren de woorden in het hart. Die bewaren het als een onvergankelijk zaad van het Woord.

Het zaad van het Woord bewaren, wat wil dat zeggen?

Wil dat zeggen dat als wij een hoofdstuk of twee hebben behandeld, je er dan een uitleg van kunt geven? Van: O ja, dit betekent dit, en dat betekent dat. Nee, het betekent dat

OPENBARING 1 : 3

die dingen - het werk van God drieënig en in het bijzonder van de Zoon, Zijn lessen, openbaringen en raadgevingen in de gang van de geschiedenis - niet ergens in de kast liggen, maar dat ze in ons leven van gewicht worden. Dat ze gewicht aanbrengen. Dat er ogenblikken zijn in ons leven dat we zullen zeggen: "Vriendelijk bedankt Heere, dat u mij uit dit Boek heeft toegelicht en bijgelicht. Want ik mag nu nader zien, nader aanschouwen. Het mag tot nuttige lering geweest zijn in ons leven".

Zalig is hij die bewaard, zijn allen die bewaren. "En Maria bewaarde al deze dingen, overleggende die in haar hart". Heb je een heel klein hart en hele kleine handen? Dat je dan aan het einde van de reis mag zeggen: "O Heere, vriendelijk bedankt voor de kruimeltjes die vielen van Uw tafel". Dan hoor je bij diegenen die niet alleen het Woord horen, maar die het ook bewaren mogen.

En welke klemtoon, welke drang zit daar achter? Daar zit deze drang achter: De tijd is nabij. De spijze van de boodschap van dit Boek is zo nodig. Want de geestelijke honger en kommer waarvan dit boek spreekt, is komende. De verwoestingen en oordelen waarvan dit Boek spreekt zijn al gekomen. Het is haastende. De tijd is zeer nabij dat al deze dingen hun vervulling gehad en hebben zullen. En wat is het dan een weldaad van de Heere om niet in een vreemde zaak te zien. Om al uit Zijn Woord te mogen weten dat Hij het ons allemaal heeft voorgezegd. Dat Hij er ons in onderwezen heeft. In wat gebeurd is en wat heden gebeurt, en wat nog gebeuren zal.

De tijd is nabij.

Daar zit iets achter: "Ja, Ik kom haastig".

Met eerbied gesproken, dit Boek in deze vorm had Abraham niet nodig. Van dit Boek in deze vorm, kon Maleachi nog niet spreken. Maar dit Boek gaf God juist in de eindtijd, opdat Zijn kerk juist dan vertroost zou worden uit deze woorden.

Zalig de bewarenden, die er iets van mogen meedragen. Wij hopen en bidden dat de Heere u en mij, in spreken en luisteren, uit dit Boek enige dingen zou willen leren tot zaligheid van onze zielen, of tot vermaning en vertroosting. Dat de zwakke inleiding van deze avond genoeg mag zijn als middel in Gods hand, om te mogen besluiten:

'Welzalig, die Gij hebt verkoren,
die G' uit al 't aards gedruis
doet naderen, en Uw heilstem horen,
ja wonen in Uw huis.'

AMEN